

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 рр.

м. Київ, Україна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЛІСОРозВЕДЕННЯ В ДП «ЛУБЕНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

О.І. Дем'яненко, А.С. Чичул,

Лубенський лісотехнічний коледж, м. Лубни, Україна

Однією з головних проблем відтворення лісів з метою підвищення лісистості України є недостатність обсягів лісорозведення. Для збільшення його обсягів керівники та спеціалісти ДП «Лубенське лісове господарство» застосовують нові форми і методи ведення лісокультурних робіт зі створення лісів.

Територія підприємства розташована на умовній межі кліматичних зон України де Лісостеп переходить в Степ. Для цієї території характерні різкі перепади клімату – рання та коротка весна, пізні весняні заморозки, стійка тривала засуха. Після паювання земель переданих у колективну власність підприємствам і організаціям з'явилися можливості збільшення площі лісів за рахунок заліснення невіддільних і тих земель, які виводяться з сільськогосподарського користування, створення повної мережі полезахисних і прибережних лісосмуг, підвищення продуктивності і біологічної стійкості лісонасаджень.

Успішне лісорозведення можливе за дотримання наступних етапів: вирощування якісного місцевого садивного матеріалу, підготовка ґрунту та якісна посадка в оптимальні терміни, догляд за лісовими культурами.

Вирощування власного садивного матеріалу забезпечує оптимальні терміни посадки, а також процес адаптації сіянців проходить набагато краще, через те, що типи лісорослинних умов розсадника та площі посадки дуже схожі. Для забезпечення потреби в лісовому матеріалі підприємство щорічно заготовляє насіння дуба звичайного з постійної лісонасінної ділянки та в насадженнях, а насіння сосни звичайної з клонової плантації.

У зоні обслуговування підприємства на території Лубенського, Чорнухинського, Оржицького, Семенівського та Хорольського районів з моменту виведення земель з сільськогосподарського користування та невіддільних, починаючи з 1999 року по даний час, лісових культур створено на площі 2096 га.

Для створення лісових культур в даних умовах використовується технологія заліснення, яка дає змогу в більш короткі терміни з меншими затратами і якісно провести ці роботи. В умовах підприємства застосовується плуг розрихлювач ПРН- 3, який об'єднав в однім агрегаті елементи РН-60, ПЛ-70, КЛД-1,8.

Землі, які вийшли з під сільськогосподарського користування на протязі 5-7 років не оброблялися і були сильно забур'янені. Необхідність глибокого рихлення (50-60 см) на староорних землях пояснюється тим, що внаслідок багаторічного розорювання утворюється щільна підплужна подошва і зберігається орштейновий горизонт, який без його пошкодження не дає змогу кореневій системі сіянців проникати в глибокі горизонти, де більш вологи і менше личинок хрущів.

Спостереження показали, що лісові культур, посаджені по суцільній підготовці ґрунту майже повністю пошкоджуються личинками травневого хруща. Це можна пояснити тим, що при суцільній оранці яйця та личинки переміщуються та розсилюються по всій площі, а також зменшенням площі харчування, так як личинки харчуються тонкими корінцями, а по мірі росту поїдають більш товсте коріння – все це при оранці знищується. При підготовці ґрунту плугом ПРН-3 підготовка проводиться частково і залишається вся рослинність між полосами, яка являється продуктом харчування.

За наявності 2-3 личинок на 1 квадратний метр, перед висадкою сіянців необхідно застосувати один із способів захисту коріння. Посадка проводиться механізовано. Наступним важливим етапом при створенні лісових культур являється догляд за ними. Підготовка ґрунту плугом ПРН-3 створює смугу шириною близько 40 см і глибиною до 5 см. На цій смузі перші 2 роки практично не ростуть бур'яни, що дозволяє обходитися без ручних доглядів.

Для догляду в міжряддях по рекомендації колективу підприємства Лубенським «Спецлісшашом» була розроблена борона КНЛ-1,3. Добрих результатів дає застосування фрези ФЛУ-0,8. Догляди даними агрегатами являються одним із етапів боротьби з личинками хруща, дає можливість ефективного догляду в міжрядді, а також залишає захисну полосу до 15 см біля саджанців, яка їх затіняє в засушливий період, а 4-5 кратний догляд на протязі вегетаційного періоду дозволяє утримувати лісові культури в належному стані.

Застосування даної технології створення лісових культур дає змогу весь комплекс робіт механізувати.